

Udby Times

UDBY TIMES

DECEMBER 2019

Udby - nu som film!

Har du set Udby-videoen?

På www.udbytimes.dk finder du et link til den.

Videoen er lavet af Morten Pihl, naturfotograf m.m.

Han har med sin drone taget

nogle meget smukke billeder af Udby og skoven på forskellige årstider samt filmet nogle af Udby's borgere, natur og dyreliv.

Det er der blevet en smuk og poetisk lille film ud af. Det stemningsfulde musik stykke

“Allegría” passer perfekt og komponeret og spillede af Pia Rasmussen og Chris Poole.

Læs mere om Morten Pihl på bagsiden.

Og årets Julehjerte går til.....

I år uddeles julehjertet til Mona Nielsen, Udbyvej 18. Redaktionsgruppen har valgt at uddele julehjertet til Mona for hendes arbejde med at arrangere udflugten til Røddinge pileanlæg og for at repræsentere landsbyen i vandværksbestyrelsen.

Stor tak til Mona for det hun har gjort for landsbyen i år.

PARTNERE – I PAGT MED NATUREN

MØN
UNESCO
BIOSFÆRE

Formål

Formålet med **Udby Times** er først og fremmest at skabe en positiv dialog, udvikling og oplysning mellem os beboere i Udby.

Vi er ikke så mange husstande i Udby, men hver husstand har sin egen historie, viden og ressourcer, som mange kan drage nytte og glæde af ved at dele med hinanden til fælles fordel.

Udby Times forsøger at give indbyggerne viden om historien som i tidernes morgen har udformet Udby samt kendskab til nye ideer, dvs. nyt og gammelt i positiv forening.

Avisen omhandler også den smukke natur Udby er omgivet af, blandt andet årstidernes skiften og fortællinger, om de små pudsigheder naturen byder på.

Udby Times er en avis til glæde for det fælles landsbyliv. Avisen kan læses elektronisk og i farver på www.udbytimes.dk

Du kan tilmelde dig et elektronisk nyhedsbrev på hjemmesiden.

Redaktionsgruppen:

*Susanne Rosenild og Chris Poole,
Udbyvej 11*

Helle Hemmingsen, Kirkemosevej 22

Pia Ølholm, Udbyvej 3

Lizzie Holm, Udbygade 13

*Flemming Schmidt, Udbyvej 12
(korrekturlæsning)*

*Avisomdelere, Flemming Schmidt og
Johnny Hansen*

Kontakt redaktionen på email:

udbytimesinfo@gmail.com

Fra redaktionsgruppen

**Og godt nytår til
alle i Udby!**

**BORG
REKLAME**

REKLAME | DESIGN | TRYK

**STOREGADE 46 | 4780 STEGE | TLF. 5581 1999
WWW.BORGREKLAME.DK**

Spildevands løsning giver ekstra sammenhold

Udby borgere inspicere Røddinges pileanlæg på en smuk solskinsdag i september.

Boligejerne i Røddinge har i fællesskab sikret, både at efterleve kommunens spildevandsplaner og gøre det økonomisk muligt for alle at være med. Måske endnu mere interessant. Projektet har samtidig skabt et landsbysamfund med masser af fællesskab og sammenhold.

16 borgere fra Udby og Ullemarke var den 30. september på et vellykket og spændende besøg hos Røddinge landsbys fælles pileanlæg. Udflugten var arrangeret af Udby borger, Mona Nielsen. To af Røddinges aktive folk, Peter Hansen og Rigmor Nielsen fortalte engageret om deres proces, om deres økonomiske model og om hvordan anlægget fungerer i den daglige drift.

I 2011 gik en gruppe i gang med at finde en løsning på de store økonomiske udfordringer, der var forbundet med kommunens spildevandsplaner for de enkelte husejere.

Løsningen

De fandt løsningen ved at gå

sammen om at etablere et beplantet pileanlæg, der kunne klare spildevand fra boligerne. Anlægget i Røddinge sikrer, at alt spildevand bliver opfanget, inden det når ud i naturen. Alt bliver fanget.

- Og så kan vi endda høste pilen og bruge den som flis til at bekæmpe for eksempel ukrudt i haven eller bruge den som brændsel til opvarmning, fortalte Rigmor til de lyttende Udby borgere.

Økonomien

I Røddinge startede de med at oprette en forening og via medlemsgebyret begyndte de at spare sammen. Efter et par år havde de en lille opsparing der gjorde det muligt at betale diverse rådgiver for at udarbejde en plan for projektet. Det gjorde det også muligt at optage et låne til en fornuftig rente hos Møns Bank. Deres økonomiske løsning - som er for kompliceret at kunne forklare her, betyder at ingen hæfter personligt, ingen skulle punge ud med et stort

beløb og alle der ville, kunne være med. Og oven i det, slipper de for 4-6000 kr. om året i afledningsudgift ved et normalt vandforbrug.

Fællesskab

Rigmor og Peter fra Røddinge er ikke alene tilfredse med både den tekniske og økonomiske løsning for at leve op til kommunens spildevandskrav. De har også oplevet et større fællesskab, i forbindelse med anlæggelsen og pasning af anlægget.

- Vores projekt har samlet byen. Det er en værdifuld sidegevinst for os, sagde Peter.

Der er ingen tvivl om at borgerne i Udby kan få meget hjælp og vejledning fra de erfarne folk i Røddinge, hvis der i fremtiden er stemning for at arbejde hen imod en sådan spildevands løsning i Udby.

Der afventes i øjeblikket resultat af retssagen mellem kommunen og Magleby, om betaling af kloakering. Den retssags afgørelse kan evt. få betydning for kommunens påbud om kloakering i Udby.

Røddinge er ikke den eneste landsby på Møn med et fælles pileanlæg. Også i Store Lind har de tre tilsvarende anlæg, der kan klare behandlingen af områdets spildevand.

Nyt om vandværket i Udby

Vandværket har i længere tid haft ultraviolet belysning til at dræbe bakterier i drikkevandet. Vandværkets rådgiver og bestyrelsen har arbejdet hårdt på at fejlfinde og måle, men ikke helt kunnet fastsætte årsagen til bakterierne. Men endelig viste vandprøverne igen så gode resultater, at det var muligt at tage UV lyset væk igen den 9. oktober 2019. Derfor oplevede folk i Udby at der pludselig ikke var vand i hanerne den dag for en periode. Bestyrelsen havde dagen inden at dette ville ske skrevet om det på vandværkets nye hjemmeside www.udbysvand.dk. Men folk skal vænne sig til at bruge den hjemmeside, så her er så adressen igen til oplysning til alle. På hjemmesiden er det meningen at alle kan orientere sig om vandværket og driften. Der er også nyttige links til info om vandkvalitet og de konkrete prøveresultater på Udby vandværks vand. Også info om bestyrelsen, referater fra generalforsamling og årsberetning er det meningen skal ligge her. Der arbejdes på at få alle

oplysninger på hjemmesiden.

Bestyrelsens arbejde med vandværkets fremtidsudsigter:

På sidste generalforsamling lovede bestyrelsen at undersøge og lave et overslag over hvilke muligheder der er for at fremtidssikre godt drikkevand til forbrugerne. Bestyrelsesformand Anders Toft understreger at bestyrelsen arbejder på dette og hvis folk har nogle spørgsmål angående dette, er de meget velkomne til at henvende sig til ham på mobil 31484082.

Anders oplyser også til Udby Times at der heldigvis ikke er fundet nogle af de medieomtalte pesticider i Udby drikkevand. Men det er en problemstilling som bestyrelsen tager alvorlig, og er klar over at fremtiden kan vise pesticidfund og hvad gør vi så? Da de to vandboringer ligger tæt på hinanden på vandværkets grund, undersøger bestyrelsen muligheden for at sikre sig vand andre steder fra, fx at opkøbe vandboringen på Kirke-mosevej, som lige nu anvendes af

Vordingborg Forsyning. Anders er i kontakt med Vordingborg Forsyning om dette. De er ikke afvisende, men de er selv i gang med at sikre sig godt drikkevand fra andre boringer i forbindelse med etablering af det nye vandværk, som skal opføres til at forsyne hele Stege og en del af området rundt om Stege. Anders har også talt med Vordingborg Forsyning om muligheden for at Udby vandværks forbrugere kan modtage vand fra det nye vandværk.

Indsendelse af forslag til næste generalforsamling i 2020

I følge vedtægterne skal forslag der skal behandles på generalforsamlingen marts 2020 afleveres til bestyrelsen senest 31. januar. Men Anders understreger at han meget gerne vil modtage evt. spørgsmål eller forslag til næste generalforsamling så tidligt som muligt. Så at bestyrelsen har mest mulig tid til at arbejde på en besvarelse til selve generalforsamlingen.

Wedeles Hus, Udbygade 4

Blomster, gran, juleblomster

Afskårne juletræer

Og juletræer i potter

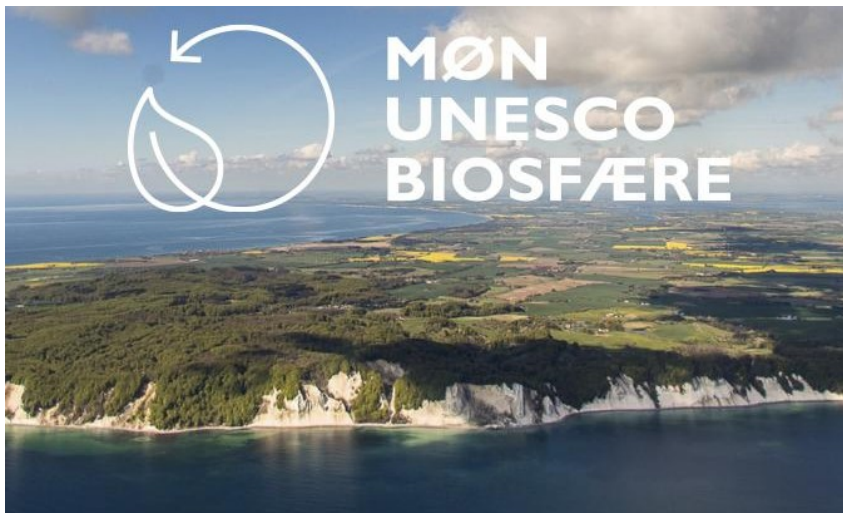
Gløgg og klejner hver weekend indtil jul

Åben alle dage 11-17

50969844/6048 8866

MobilPay

Biosfære ambassadør- hvordan bliver jeg det i Udby?

I sidste nummer af Udby Times fortalte vi om at avisen er blevet Biosfære ambassadør.

Hvordan kan du selv være biosfære ambassadør?

Både private, firmaer, organisationer, foreninger, borgergrupper, frivillige kan melde sig som biosfære ambassadør.

Det kunne fx være at du og dine børn har lavet en plan for hvad I vil gøre i jeres egen have for at skabe levesteder og føde til flere insekter. Eller du vil åbne din have for offentligheden en gang om året og vise hvad du gør for at passe på naturen. At fortælle om den mønske kulturhistorie i Udby er også en måde at bevare viden om befolkningens kulturarv i biosfæren. At vedligeholde og passe vores gadekær, så fx grøn frø kan yngle,, er også en indsats som kan gælde som en biosfære ambassadør handling.

Unge kræfter er vigtige:

Også unge kan bidrage! Tal med dine teenagere i familien og fortæl dem at vi har brug for

dem til at gøre en indsats. Møn har brug for de unges gode ideer og masser af energi og gå på mod til at bevare vores natur og kultur her på Møn. På biosfærens hjemmeside kan du fx læse om hvad den unge Mathias fra Østmøn ønsker at gøre:

”Jeg vil gerne være med til skabe en god udvikling for biosfære Møn og at skabe mere interesse for vores natur områder og at bevare naturen. Jeg ønsker at gøre de unge mere interesseret i vores område og at lære dem at dyrke og plante træer. Det tænker jeg kan ske i samarbejde med skolerne på Møn. Jeg vil også rigtig gerne bidrage med natur fotos til biosfære Møn. / Mathias Bruun Andersen ”.

Beboerforening har meldt sig.

Også beboerforeninger har meldt sig, fx er herunder et uddrag af teksten fra Biosfære ambassadør De søndre byer:

”De søndre byer består af 4 små landsbyer Bissinge, Ll. Bissinge, Tøvelde og Svensmarke som ligger mellem Stege Nor

og Østersøen ved Hjelm Bugt. Det er en del af beboerforeningens målsætning "at sikre en bæredygtig udvikling for mennesker, natur, erhverv og infrastruktur. samt medvirke til en harmonisk udvikling og udformning af De Søndre Byers område. Vi bakker op omkring Camønoen og Dark Sky fulgt op af lokale aktiviteter for at synliggøre og inddrage lokalsamfundet i forståelse for spillet mellem beboerne og naturen. Vi har afholdt aktiviteter og udstillinger i forbindelse med Dark Sky, Biosfære Møn og kampen mod forbrug af plastik i hverdagen.

/Beboerforeningen De Søndre Byer.....”

Der er ca. et par hundrede andre der allerede er biosfære ambassadører. Kig på hjemmesiden og bliv inspireret til om du vil melde dig også:

<https://vordingborg.dk/biosfaere-moen/vi-stoetter/>

Lizzie Udbygade 13

Julegaveideer

Tilbyder håndrørte naturcremer & Lækkert børnetøj

her i JULEMÅNEDEN

Alt sammen lavet af de bedste råvarer

og økologiske

22347076

Super
Brugsen
LENDEMARK

REAL

Skal boligen sælges?

RealMæglerne Ryberg & Thorsbro ApS

Storegade 23 / 4780 Stege / Tlf. 7217 0772 / realmaeglerne.dk/stege

Æbleeddike

Har du æbler i din have !

Så er det en stor fornøjelse at bruge egne æbler til at fremstille din egen æbleeddike, som vi ofte køber i dyre domme.

Jeg laver f.eks. ikke en sauce eller en sammenkogt ret uden at komme en sjat af den smagsfulde æbleeddike i som lige sætter prikken over i 'et.

Æblerne behøver ikke være perfekte, det kan være nedfaldsæbler, blot skal de skylles grundigt. Skæres i både, og du behøver ikke at fjerne kernehus eller skræl.

Opskrift:

En stor glas krukke

5 liter vand

500 gr. Sukker

Ca. 15 stk æbler

Kog vandet op med sukkeret.

Når vandet med sukkeret er blevet koldt (vigtigt) hældes det over æblebådene i den store glaskrukke.

Læg en tallerken over æblerne, så de presses ned under vandet.

Lad glasset stå i mindst 6 uger i stuetemperatur, så bliver det eddike af sig selv. Når tiden er gået, sies æblerne fra og eddiken hældes på flasker.

God fornøjelse

Lizzie Holm

Morten Pihl

Morten Pihl-manden bag Udby-videoen og mange andre ting. Foto: Morten

Morten har hele sit liv rejst meget og har i flere år boet og arbejdet i Malaysia, Singapore og Indonesien. Men i 2008 flyttede han med sin kone Liz til Møen, hvor hans forældre bor. Morten kan lide at bo

på Møen og har fået mange venner her.

Bedst kendt er Morten nok for sine smukke naturbilleder og fotos af stjernehimlen. Han arrangerer ture for familier/grupper som vil opleve nattens "Dark Sky".

Desuden arbejder han med webudvikling og marketing. Læs mere på www.pihl.net og se hans flotte stjernebilleder og videoer.

Bi-pak

Morten er en kreativ mand, en multikunstner, som trives med sine mange forskellige gøremål.

Hans seneste nye projekt er et miljøvenligt alternativ til indpakning med plast og stanniol. Morten imprægnerer økologisk bomuldsstof med bivoks fra egne bistader. Det bliver så til indpakningsark og brødposer som kan vaskes og gen-

bruges mange gange.

Produktet kan ses på billedet og kan købes på www.bipak.dk eller hos Morten.

Han har adskillige bistader og høster honning som han sælger. Desuden dyrker han chilier, og laver chilisaucen, som også sælges.

Et udvalg af Mortens mange produkter.

Børnetøj af Lizzie Holm. Se hendes annonce på side 6.

Få en bank der kender dig

► Stærk på relationer - værd at anbefale

Overvejer du at skifte bank?

Møns Bank er en aktiv lokalbank, som klarer alle dine bankforretninger lokalt med specialister, rådgivere og en administration, som du kender - og som kender dig. Vi er der altid, når du har brug for os!

Få en bank der kender dig - kontakt Møns Bank allerede i dag på telefon 55 86 15 00.

MønsBank
www.moensbank.dk

Banken med stærke relationer - værd at anbefale